

France Podlipnik:

Jelarjevi čuvaji

Kako je Rumelj služil za konjička

Francek, Polonica in Tiček so lepo doraščali in bilo je vsevdilj veselo okrog Jelarjeve domačije. Dolgo so pogrešali Vidro, a želji otrok je naposled ustregel oče Jelar in je v Celju kupil lepega, mladega psa, ki je obetal postati velikan. Ze v mladosti je tudi ta zelo spominjal na Ruslja. Glavo je imel močno, kakor bernardinci, trupa je bil zavaljenega, njegove šape so bile težke. Pokrivala ga je gosta bela dlaka, mehka kakor volna; le tu in tam je belino poživiljala kaka rumena ali črna lisca. Pa posebno prijaznih oči je bil novi

kim kamnom; če je bilo treba, se je vrgel tudi v vodo.

Ponoči je bil hud in se ni bal nikogar. Imel pa je eno slabost in tej so se vsi čudili in se Rumlju večkrat posmehovali. Karlar se je pripravljalo k nevihti, je bil Rumelj ves nemiren in nestrpen. Ko so se časini v poletnih nočeh grmadih na nebo gosti oblaki in je zamočlo grmenje od daleč najavljalo ploho, je

čuvaj. In dasi je bil na prvi pogled videti neokreten, je bil sila živahen in se je znal močno prikupiti vsem domačim. Ko so mu izbirali ime, je oče Jelar kratko odločil: »Pa naj bo Rumelj, da bo tudi po imenu spominjal na tistega, ki je bil najdalje pri hiši in sem ga imel najrajši!«

Tako se je Rumelj že takoj od prvega dne svojega prihoda na Jelarjevo domačijo solnčil v gospodarjevi milosti in se igral v razposajeni tovarišiji z veselo trojico Jelarjevih otrok. Z njimi se je podil po sadovnjaku. Kakor Ruselj se je tudi on rad poganjal za vsa-

Rumelj obletaval vso domačijo. Ko je začelo bliskati in treskati, je ves zbehan pridrljal pred hišna vrata in praskal po njih in razsajal tako dolgo, da so mu odprli. Smuknil je v hišo in se zleknil pod peč. Kadarkoli se je močno zablskalo in je urezal grom, je Rumelj stokal, kakor da je treščilo v noga. Potem pa, ko se je zvedrilo, je bil Rumelj spet korenjak, ki se je bore malo zmočil za zbadajve opazke posmehovalcev.

Močan kakor je bil, je moral mali trojici kmalu služiti za konjička. Francek je bil napravil zasilno vprego iz žakljevine in je Rumlja hitro navadil vo-

zarenja z malim vozčkom. Ko je oče Jelar videl, kako pametna žival je Rumelj, je pristal na neprestano prosjačenje otročičkov in je pri sedlarju naročil lično malo vprego iz usnja.

Rumelj se je v tej vpregi obnašal tako dostojanstveno, kakor da je pravi gosposki konjiček. Od pomladi do pozne jeseni so otroci z vpreženim Rumljem spremljali družino na polja in travnike. Vozili pa so se tudi po belih cestah v okolici. Seveda, vsi trije se naenkrat niso smeli zbasati na voz, ker je tudi Rumelj imel svojo mero potrpljenja in vztrajnosti. Ko je prišla zima in je zapadel debel sneg, se je to povsem izpremenilo. Zdaj so Rumlja vpregli v sাকে, na katere so se posadili vsi trije in je šlo v diru po zasneženi trati, da se je sneg kar pršil.

Bilo je tik pred božičem. Dnevi so bili kratki, puščobni in hladni. Sneg je ležal zunaj. Jelarjevi otroci so se dolgočasili v izbi. Sami so bili doma, ker je oče Jelar odšel podirati bukve v gozd, mati in družina pa so imeli opravka pri hlevih in pri napravljanju stelje in rezi.

Tedaj se je na lepem domislila Polonica: »Peljimo se k babici v Gomirje!«

»Saj res!« je hitro povzel Francelj. »Tako bom napregel.« Tudi malemu Tičku so zasijale oči.

V par minutah je Rumelj že tičal v svoji vpregi. Mala gospoda se je zbasala na sani, Francelj je pognal in sani so krenile po gladki cesti.

Gomirje je prijazna bela vas, od Jelarjeve domačije je do tjakaj dobro uro hoda. Babica je na koncu vasi imela lično hišico, kjer je gospodinjala s pomočjo Lenčke, katero je bila svojčas kot siroto brez staršev vzela za svojo rejenko.

Vožnja je minila v najlepšem redu. Samo hladni veter, ki je vel preko poljane, je nagajal voznikom, Ti so bili prav lahko opravljeni, pozabili so vzeti s seboj vsaj odejo. Narahlo je tudi začelo snežiti iz nizkih sivih oblakov. Žive duše ni bilo na cesti. Šele ko so privozili skozi Kratki log, jih je srečal Maražev Polde, ki je veljal za hudobnega nagajivca. Tudi tem malim voznikom je hotel ponagajati. Tiščal je vanje in se od zadaj oprjel sank, da bi jih zadržal ali prevrnil.

Otroci so vpili, Rumelj se je tedaj ustavil, se srdit ozrl in se izpozabil. Ni več pomislil, da je konjiček; ves divji se je vzpel in se pognal proti hudobne-

mu nagajivcu. Sunek in skok je bil usodopoln. Francek, Polonica in Tiček so se prevrnili v sneg, Rumelj pa je zdiral za pobeglim hudobnežem. Neusmiljeno ga je preganjal.

Tako se je Rumelj za cela dva kilometra oddaljil od svojih malih vozačev. Ko se mu je hudobni Polde srečno skrnil, je Rumelj že davno pozabil, da je tam za Kratkim logom zapustil tri prezebajoče otročičke. Klatil se je še okrog po zasneženih poljanah in je proti mraku pridiral nazaj domov z raztrgano vprego, dočim so sanke obtičale Bog ve kje v zimski samoti.

Ko je mati Jelarka uzrla Rumlja in ni našla otrok nikjer okrog hiše, ji je takoj šinilo v glavo, kaj se je utegnilo zgoditi. Nemudoma je velela hlapcu Matiji, naj zapreže konjička. Naložila je na sani tople odeje in obleke in je dala pognati proti Gomirju...

Zapuščeni, tam za Kratkim logom, so se Jelarjevi otroci skobacali iz snega, ga otepali z obleke in se spogledovali. Polonici kakor Tičku je šlo na jok, zakaj močno ju je zeblo in sta se tudi potokla po rokah in kolenih. Francelj ju je tolažil, a tudi njemu samemu je bilo tesno. Mlajša dva sta silila domov, a Francelj ju je prepogovoril: »Domov je predač! Hitimo k babici, — glejta, tamle je vas... Kar hitro bomo na toplem. Ogrel se bomo, pa nam bo babica dala mleka in orehov in medu... oh, kar pojdita z mano!«

Pa so šli.

Trudni, premraženi in lačni so pricapljali k babici v hišo. Babica je v kotu nad mizo ravno postavljala jaslice. Lenčka ji je podajala pastirčke in ovčice, ki jih je babica zatikala v mah. Veliko skrb sta imeli z jaslicami in sta jih vsako leto postavili prej, kakor po drugih hišah.

»O, mili Bog, kaj je pa vas prineslo?« se je začudila babica, ko so se odprla vrata in so drug za drugim pokukali v sobo trije rdeči noski.

»Mjaaa... veste, babica, Rumlja smo napregli — pa nas je zvrnil in... smo sami prišli.« je počasi pojasnil Francelj.

»Ampak, za božjo voljo, kako ste pa oblečeni!«

(Dalje prihodnjo nedeljo.)

Marica Bartolova:

Dušanove sanje

Stanko in Dušan sta sedela v šoli v isti klopi. Prvi je bil sin premožnega trgovca, drugi pa sin siromašnega delavca. Stanko je prinašal dopoldne v šolo belega kruha, včasih zraven še kos čokolade; Dušan pa le skorjo trdega črnega kruha, včasih pa tudi nič.

Bila sta si dobra prijatelja in postavljala s' a se drug za drugega, ko je med počitkom v šoli, ali na cesti nastal prepir med enim izmed njiju in tovariši. Kadar je imel Stanko čokolado, jo je smel Dušan malce polizati; odgrizniti je pa ni smel in to je bilo za ubogega Dušana strašna muka.

Ko je nekega dne Dušan spet pokušal čokolado, se mu je ponoči sanjalo tole:

Gre, gre in gre po dolgi beli cesti. Vroče je, da ga belkasto sivi cestni prah peče v bose noge. Lačen je in žejen, pa nima ne kruha ne vode. Želi si, da bi srečal svojega prijatelja Stanka da bi mu dal samo malce polizati svojo čokolado. Ko gre tako dalje in ni ceste nikjer konca, sreča starčka, ki ni nič večji kakor osemletni Dušan. Siva brada mu sega do tal. Že od daleč se mu veselo smehlja z brezzobimi ustmi in mu pravi: »Fant ti bi rad čokolade? Vzemij to pa-

piha do smreke, ki sega neizmerno visoko in rase kar na samem. Smreka pa je tako debela, da bi moral celo uro teči okoli njenega debla, da bi jo obšel. Dušan udari trikrat po deblu in reče s prosečim glasom: »Smreka, smreka, daj mi leka!«

Tedaj se drevo odpre in pred Dušanom stoji visok stolp iz samih čokoladnih kosov, kakršne je Stanko prinašal v šolo. Kosi čokolade leže tudi povsod okoli po tleh, da mora kar stopati nanje.

»Vzemi, vzemi in jej!« mu reče starček, ki mu je dal palico in se je nenadoma spet prikazal. Dušan jemlje, jemlje iz čokoladnega stolpa, baše čokolado v žepe in za srajco. Žal mu je, da nima še nahrbtnika seboj, da bi ga napolnil. V roke tlači čokolade, ko pade predenj z drevesa še velik kolač, poln orehov in rozin. Hoče ga pobrati, tedaj pa se zbudi. Izginila je vsa čokolada, le ročice še drži stisnjene v pesti, da se mu kar nohti zabadajo v meso.

Drugi dan reče v šoli Stanko Dušanu: »Danes je moj god in mama je rekla, da lahko prideš k nam na kosilo. Pojdi hitro po pouku domov, da poveš svoji mami, potem priteči na naš vrt!«

Mati je Dušanu oblekla najboljšo obleko, ki je bila sicer zakrpana, a snažna, in deček je veselo odšel k prijatelju.

Po dobrem kosilu je dobil kos čokolade, ki jo je smel kar ugrizniti. Preden je odšel, je dobil še velik kolač, poln orehov in rozin. Kolač je bil prav tak, kakršnega je videl ponoči v sanjah.

lico in pojdi naprej kar naprej da prideš do gozda. Ko prideš do prve smreke v gozdu, udari trikrat s palico po njej in reci trikrat: »Smreka, smreka, daj mi leka!«

Po teh besedah je starček izginil. Dušan pa hodi, samo hodi; muči ga vročina, žeja in glad. Od daleč že vidi zelen gozd. Spusti se v tek, da bi bil čim prej tam. Teče in teče, da je ves zasopel, a gozd se vse bolj oddaljuje. Naposled priso-

Vinko Bitenc:

Petelinček Gizdalinček

Je žival nekoč na posestvu bogatega kmeta na vasi majhen pritlikavec, petelinček Gizdalinček. Čuda lepo pisano perje je imel ta petelinček. Kadar je skočil na leseno vrtno ograjo, se razkoračil in zapel z visokim, drobnim glasom: Kikiriki, se mu je zablščalo perje v sončnem svitu, kakor bi bilo prapreženo s samimi zlatimi in srebrnimi nitmi.

Petelinček Gizdalinček je bil silno ponosen na svojo pisano obleko. Bil je najrajši sam, ni se dosti menil za mnogoštevilno družbo rejenih putk in drobnih piščet. Kadar pa je zašel v njih družbo, je stopal vedno sam, na čelu vseh drugih. Samo piška Čivka, ki je bila iz istega gnezda in istotako pritlikavskega rodu kakor petelinček Gizdalinček, ga je smela spremljati po širnem travniku za hišo. Pa tudi ta ne vedno. Če je petelinčka Gizdalinčka kaka stvar ujezila, se je znesel nad nedolžno piško Čivko, ki je morala časih bežati pred Gizdalinčkom. Kaj je poma-

galo, če se je sosedov gosak Gagec, prihitel skozi lesa, zavzel za piško, stegoval dolgi vrat in napodil razboritega Gizdalinčka! Petelinček Gizdalinček je mahoma zletel na plot, zaplahutal parkrat s perotmi in prešerno zapel: ki-ki-ri-ki! Posmehljivo je zrl na svojega nasprotnika, ki mu je bleščče

perje Gizdalinčkovo malone vzelo vidi. Nekega dne se je petelinček Gizdalinček spet šopiril na plotu ob koncu dvorišča. Sonce je pripekalo z neba. Kokoši so neumnorno brskale po pesku, iščoč hrane.

Tedajci se je pojavil visoko v zraku gospodar sinjih višav, princ Jastrebov.

Vse kokoši, putke, gosi in piške so se preplašene razbegnile pod svisl, samo petelinček Gizdalinček se ni zmenil za nevarnost; ostal je na plotu in spet zapel: Ki-ki-ri-ki!

Mogočni princ Jastrebov se je spustil na košat oreh, ki je stal ob plotu. Z ostrimi očmi je motril lepega petelinčka in dejal:

»Zelo mi je všeč, da se me ne bojiš, Gizdalinček! Ampak to me pa boli, da se vaše kokoši brž poskrijejo, čim me zapazijo v zraku. Saj nisem storil še nikomur izmed kokošjega rodu ničesar žalega.«

Petelinček Gizdalinček je pogumno odgovoril:

»Veš, naše kokoši so strašansko bojazljive! Jaz pa sem povsem drugačen, visokorodni gospod princ. Če bi mogel, takoj zletim na tisto vejo, kjer sedi ti, pa bi se o marsičem pomenila, ali ne?«

In princ Jastrebov je povzel besedo:

»Če dovoliš, rajši jaz zletim dol na plot in marsikaj ti bom povedal o krajih, ki še sanjal nisi o njih.«

Taka nenavadna naklonjenost Jastrebova pa se je celo Gizdalinčku videla sumljiva. Malce prestrašeno je zakikirikal:

»Ni treba, mogočni princ Jastrebov, kar tako se pomeniva, kako in kaj je po svetu.«

»Tudi dobro; pa se pomeniva kar zdaleka. Toda najprej te moram nekaj poprositi, Gizdalinček. V našem gorskem kraljestvu bomo slavili te dni god mojega najmlajšega sinčka, pa bi mu rad ob tej priliki postlal gnezdece z mehkim, svilnatim perjem. Ti imaš prekrasno perje, kakor nalašč bi bilo za posteljico mojega kraljevskega sinčka. Ali mi ne bi odstopil nekaj svojih zlatih peres?«

Gizdalinčku so te besede Jastrebove silno prijale. Od ošabnosti si ni vedel kaj in je brez obotavljanja vzkliknil:

»Kolikor hočeš, princ Jastrebov! Pridi in si jih naberi, mojih zlatih in srebrnih peres, da bo imel tvoj sinček mehko posteljico.«

Tedaj je Jastrebov planil z oreha na plot, zgrabil ubogega Gizdalinčka s kremplji in ga odnesel v zračne višave.

Petelinčka Gizdalinčka ni bilo več...

Orientalne zgodbe

Izgubljeni zaklad

Skopuh iz Damaska je imel smolo, da je izgubil mošnjo zlatnikov in dragih kamnov.

V obupu je razglasil, da bo dal najditelju polovico dragocenosti za nagrado.

Dan nato je prišel h kadiju siromašen mož in mu izročil izgubljeni zaklad, ki ga je bil našel pred mestnimi vrati.

Kadij je poklical skopuha in ta je takoj izjavil, da je mošnja njegova. Tedaj pa se je jel kesati, da je obljubil tako visoko nagrado. Pregledal je mošnjo in dejal:

»Vidim, da manjka precej cekinov in draguljev.«

Tedaj je najditelj odvrnil:

»Pri prerokovi bradi prisežem, da se mošnjo nisem dotaknil.«

Ker je skopuh vztrajal pri svoji izjavi, mu je povedal kadi takole:

»Ker v mošnji ni dovolj zlatnikov in draguljev, brez dvoma ni tvoja. Najditelj naj tako dolgo obdrži zaklad, dokler se ne oglasi pravi lastnik.«

In na skopuhovo veliko žalost so najditelju izročili dragoceno mošnjo.

Zakasneli dolžnik

K Abdulahu je prišel sosed, da bi si izposodil nekaj korcev žita.

»Pojdi v kaščo in vzemi ga,« je odvrnil Abdulah.

Sosed je napravil, kakor mu je bilo ukazano, toda kmalu se je praznih rok vrnil in povedal, da ni videl v kašči nobenega žita.

Nato ga je vprašal Abdulah:

»Ali si žito, ki si si ga pri meni lani izposodil, nesel nazaj v mojo kaščo?«

Ko je sosed na vprašanje v zadregi odkimal, je Abdulah pripomnil:

»Potem si pa sam kriv, da ni žita v kašči.«

Konjski tat

Konjskega tatu je kmet zalotil pri tatvini.

Tat je prosil, naj mu odpusti, nakar je lastnik konja dejal:

»Če me naučiš, kako je najlaglje konja ukrasti, te spustim.«

»Nu, to vas bom pa že naučil, efensdi,« pravi tat. »Kar poglejte!«

Naglo je konju razvezal noge. Ko ga je osedlal, se je vzel nanj in zaklical:

»Glej, takole se kradejo konji!«

In oddirjal je. Kmet pa svojega konja ni videl nikdar več.

Velikodušnost

Z velikimi slavji so počastili šestdesetletnika dobrotnika Chatuna-Taia, ki je bil pri ljudeh zelo priljubljen.

Ko je eden izmed gostov rekel, da je najvekdodušnejši človek stoletja, je Chatun-Taia vstal in dejal:

»Teга imena nisem vreden. Poslušajte zgodbo, ki vam jo zdajle povem:

Nekega dne se mi je zahotelo, da bi svoje soljudi bogato obdaroval. Zato sem sklenil razdeliti med siromake veliko čredo kamel. Potem sem šel preoblečen skozi mesto.

Tedaj sem zagledal nekega siromaka, ki je pobiral dračje za svojo družino.

Stopil sem k njemu in ga vprašal: »Zakaj ne greš k Chatunu-Taia, ki da nes vsakogar obdari?«

Tedaj je odvrnil siromak, ne da bi bil nehal delati:

»Kdor lahko sam zase skrbi, ne potrebuje milosti in daril Chatuna-Taia.«

»Glejte, prijatelji,« je dejal Chatun-Taia, »to je bil najvekdodušnejši človek stoletja.«

† Srečko Kosovel:

Močeradek

Močeradek, močeradek
kakor da vesla, postopa
po jesenski beli cesti.
Kam se skrili boš
drobni bratec,
kadar pride
mraz in zima?
Pojdeš med rjavo listje,
pojdeš v hladno posteljo?

Močeradek gre čez cesto,
kaj mu mar je to vprašanje,
Solnce sije v skrita očka,
proga zlata čez hrčbet.

Sven Hedín v puščavi Takla Makan

Če smo žejni, odpremo vodovodno pipo in se napijemo. To se nam zdi samo ob sebi razumljivo. Toda s sprehodov vemo, da ni zmerom tako lahko priti do vode. Toda tako, kakor slavnemu raziskovalcu Svenu Hedínu v puščavi Takla Makan, se nam ni še nikoli zgodilo.

Puščava leži sredi vzhodnega Turkeštana, in je del Kitajske. Domačini se je boje in ni jih mogoče pregovoriti, da bi šli vanjo. Pripovedujejo, da nevidni glasovi zvabijo popotnika, ki zaide, čedalje globlje v puščavo, dokler ne umre od žeje. Vzlic opominom je šel Sven Hedín na to pot. Ni mogoče popisati kaj je vse pretrpela njegova karavana. Dovolj je, če povemo, da so čez tri mesece blodili raziskovalci in njegova dva spremljevalca po puščavi, suhi nalik okostnjakom. Druge udeležence in tovrstno živino je vzela žeja.

Naposled so prišli v gozd, kar bi morala biti njih rešitev, saj mora biti v gozdu tudi voda. Popotniki pa so bili v gozdu tako izmučeni, da niso več mogli naprej. Le Sven Hedín se ni hotel vdati in s poslednjimi močmi si je utiral pot skozi goščavo. Naposled je prišel iz gozda na neko planoto, ki se je spuščala v ravnino. Vedel je, da mora biti tam reka Khotan Darja, toda struga se je posušila.

Tako je izgubil poslednjo nado. Obupan se je zgrudil na tla. Nenadoma pa je čul udarjanje peruti in potem šum telesa, ki se je potapljalo v vodo. Še enkrat je vstal in šel za glasom. Odkril je mlako. Voda je bila umazana kakor črnilo... toda strupena ali ne — voda je bila.

Sven Hedín je pil in videl, da je voda ledeno mrzla. Tako je s svojo vztrajnostjo rešil vsaj ostanek karavane.

Lev, tiger in človek

(Povedala Eva Zdravec iz Razkrižja)

Lev se je hvalil, da se nikogar ne boji. Tiger ga je nekaj časa poslušal, ko pa mu je bilo preveč, je dejal: Nikar se preveč ne hvali; zate je en sam človek dovolj!« To je leva silno razsrdilo, pa kaj je hotel! Gre proti vasi pa zagleda otroka. Gleda in gleda, pa si misli: Morda je ta človek! In vpraša tigr: »Ali je to človek, ki ga imaš ti za tako močnega?«

Tiger mu odgovori: »To ni človek, on šele bo.

Potem pa zapazi lev neko žensko in vpraša tigr:

»Ali je morda to človek?«

In tiger reče:

»To tudi ni človek!«

Kar zapazi lev velikega človeka in vpraša tigr:

»Ali je to človek; ki bi se upal z menoj poigrati?«

A tiger na to: »Le norčuje se, kolikor hočeš! Boš že videl, po čem je poper! Da, to je človek, zdaj le pokaži, kdo si.« Lev je komaj čakal, da je prišel do njega človek, ki je bil huzar.

Lev skoči predenj, a huzar trikrat ustrelil vanj, da se zvrne na tla. Nato stopi huzar k njemu in ga mahne trikrat s sabljo po plečih. Lev pa se dela mrtvega, in ko huzar odide, se s težavo spravi pokonci in zvleče k tigru.

Reče mu:

»Veš kaj, moj dragi! Ko je pljuval po meni, sem potrpel, ko pa me je nekolikokrat v jezikom obliznil, nisem mogel tega prenesti. Potuhnil sem se, kot da se mrtvega in tako sem mu ušel.«

Kaj pišejo Jutroučki?

Ljubi stric Matic! Še nekoli Ti nisem pisala, zato se boš gotovo čudil. Vsako nedeljo čitam »Mlado Jutro« z največjim veseljem. V šoli zbiramo »Mlado Jutro« in ga vežemo v knjigo in posojamo otrokom, ki nimajo tega ljubljenega mladinskega lista. Časih se mi posreči, da rešim kak rebus ali križanko. Uganke me zelo veselijo. Pri reševanju hitro mine čas in poučno je tudi. »Jelarjevi čuvajte so mi zelo všeč. Ta Tonč je pa res pameten! Nu, zdaj bo pa še vojna! In Bog ve, kaj še vse! Pri nas je že vse zeleno in tudi v mojem srou je vesela pomlad. Zato Ti tukaj napišem pesmico:

Pomlad je že potrkala
veselo odprla je vrata
s cvetjem je polje posula
in veselo pesem razsula.

Ptički prepevajo
in žvrgolijo
tudi žabice reglajo
v hlevu pa konjički rezgetajo.

Nada Gostič, uč. slov. razr.
v Mozlju srez Kočevje.

Vrba sameva

Voda je šumljala,
se z ribicami igrala,
ob bregu pa je stala
tiha, zapuščena vrba mala.

Je priletel pastirček,
pobara vrbo, si obližnil rilček:
»Gospica vrba, li smem
srkniti prašek z rilčkom tem?«
Mu vrba je vitka to devovilla
in cvetke svoje mu pomolila.

Pastirček posrebal je prah,
kak sladek bil je — ah!
Potlej pa odletel je preč
in ni se vrnil več.

Ob vrbi pa ostala
je tiha, zapuščena vrba mala.

Darinka Perdan, uč. IV. razr. real. gimn.
v Ljubljani.

ZVONČEK

On prvi je, kd nas budi,
lepo zvoní, ponosno kima,
saj tudi njega veselí,
da je minila huda zima.

Šepetavec Terezija, uč. IV. razr.
v Globokem pri Brežicah.

POSTOPANJU JE ODZVONILO

Ko mati so dejali:
»Kam pojdeš spet, otrok?«
ostro me pogledali
in dali delo iz rok,
sem oči v tla obrnil,
piskrček prevrnil
da nisem videl tja
v kot, kjer je palica.
Mamica to so opazili,
za nerodnost mi eno prisolili,
potem pa rekli so trdo:
»Učit se pojdi nemščino!«
Profesor rekel sestri je,
ko v šolo prišla vprašat je,
da z nemščino težko bo šlo,
če se fante učil ne bo!«
Od tistih dob me mati
ne pusti pohajkovati,
ker vedo da nemščina
je tako bo gladko šla!«

Birtič Pavla, uč. IV. razr.
Stara Vrhnika 49.

LJUBI STRIC MATIC!

Krasna je pesem »Pomlade«,
ko cvete gozd, in polje in sad.
Sodim, takšen mora biti raj,
ako ga bom videl kdaj!
Ali na zemlji tu se najbolj veselim,
da pride nedelja, počitek in »Mlado
[Jutro« z njim!

Marjanca Senekovič, uč. II. razr. mešč. š.
Pragersko.

Pomlad. Zelo vesela sem, da je prišla
pomlad in z njo solnce in zelenje. V gozdu
se že oglašča kukavica. Zelo rada jo poslušam.
Kmetje na poljih orjejo, sadijo krompir,
koruzo in drugo. Otoci se igrajo v sadovnjakih
in pletejo vence iz poljskih cvetk.

Gizela Pele, učenka IV. razr.
v Kapeli p. Slatina Radenci.

Moja ljubezen do naše živine. Pri nas
nismo bogati. Vse naše imetje so štiri zajčke
in en zajček. Te živali imamo pa vsi radi.
Kadar jim prinesem hrane v hlev, mi
priskakljajo naproti. Zelo rada imam tudi
kokoši naše sosede. Nekega dne lani je šel
naš ata na lov. Ko se je vrnil domov, je
prinesel v vreči štiri mlade lisičke. To je
bilo veselje v naši družini! Potem jih je
očka prodal, eno pa imamo zdaj v šoli na-
gačeno.

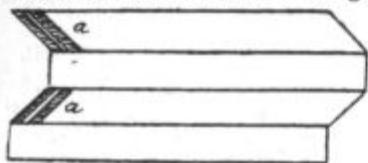
Tončka Kržan, uč. IV. razr., Dob pri
Domžalah.

Za spretnne roke

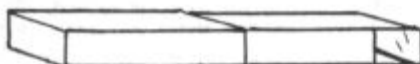
Periskop

Periskop je priprava, s katero lahko skriti za oglom ali oknom opazujemo, kaj se godi na cesti, ne da bi nas mogel kdo videti. To je čisto preprost aparat, ki si ga sami naredimo iz lepenke in dveh zrcal.

Najprej si iz debelejšje lepenke izrežemo plašč, kakor ga vidimo na sl. 1., in nato še enega, ki pa naj bo toliko manjši, da lahko pozneje, ko oba zlepimo, lahko vtaknemo eden tulec v drugega.

Sl. 1

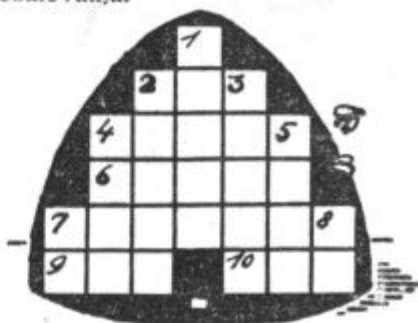
Sl. 2.

Na koncih obeh plaščev prilepimo do 1 cm široke kose debele lepenke (sl. 1. a) med njimi pa pustimo približno 2 mm široko špranjo, kamor vtaknemo ogledalce. Ako imamo dvoje enako velikih žepnih ogledal, lahko cev periskopa priredimo po njihovi velikosti, oziroma obliki. Lahko si pa damo odrezati potrebni zrcali tudi iz kosov starega razbitega ogledala.

Periskop uporabljamo kakor nam kaže sl. 2.

Križanka »Panj«

Vodoravno: 2. Cvetni sok. 4. Del noge. 6. Predlog. 7. Doiga, zvita nit. 9. Nekaj, kar vsak rad sprejme. 10. Izraz obžalovanja.

Navpično: 1. Cvetni prah. 2. Pridevnik. 3. Znesek, ki ga mora vplačati vsak član neke družbe. 4. Vzpetina. 5. Žensko krstno ime. 7. Kratica. 8. Pijača.

Rešitev križanke »Srtnjak«

Navpično: 1. srna, 2. Iva, 3. rad, 4. ovi, 5. Meža, 6. Aca.

Vodoravno: 1. siromak, 7. Krvavec, 8. Nadiža.

Rešitev zlogovnice Lepa Vida

Sestavljalčka

Sestavi iz črk:

a, k, k, o, r besede, ki pomenijo:

- veznik,
- Savin pritok,
- razdaljo pri hoji od pete do pete

Dušan Vargazon:

Uganki

1.
Na vratih sedi
in te čaka.

2.
Velik pož
iz majhne hiše
pod jahačem
vriska, vzdíša.

Kako narišem metuljčka?

